

Základní škola praktická Halenkov

VY_32_INOVACE_01_01_03

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – ROZMANITOSTI PŘÍRODY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.3185
Klíčová aktivita	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Zařazení učiva v rámci ŠVP	1. – 6. r. ZŠPr 4. – 10. r. SP
Ověřeno	8. 2. 2012 / zapsáno do TK/
Název DUMu	Pavlík chce být medvědem
Anotace	Pracovní list „Pavlík chce být medvědem“ je třetím v řadě, patřící k učebnímu bloku „Roční období – Zima“. Vyprávěcí formou je popsáno, jak lesní zvířata tráví zimní období. Uvedeno je několik příkladů zvířat uložených k zimnímu spánku a také několik příkladů zvířat, která je potřeba přes zimu přikrmovat. Žáci si spolu s hlavními postavami příběhu, které jdou ke krmelci, všimají také stop různých zvířat.
Autor	Mgr. Jana Hrňová
Očekávaný výstup	Ověření a upevnění vědomostí o přírodě
Druh učebního materiálu	Pracovní list s vyprávěním
Použitý zdroj	Viz s. 7 - 8

Pavlík chce být medvědem

Na nádraží chumelilo a foukalo tak, že Pavlík s Aničkou své prarodiče málem přehlédli. Byly vánoční prázdniny a protože děti každým rokem jezdily na několik dní za babičkou a za dědečkem na vesnici, usedly na vlak také letos.

Sotva se všichni rychle přivítali, už kráčeli, zachumlaní v šály a čepice, proti silnému větru.

Obr. 1 Vánice

„Uf, to jsem rád, že jsem v teple!“ zvolal Pavlík, jakmile si sedl za kuchyňský stůl a babička před něj postavila horký čaj. „Nejraději bych zalezl do postele a vylezl, až se oteplí.“

„Ty jsi vlastně takový náš medvěd,“ zasmála se babička.

„Proč medvěd?“ zarazil se Pavlík.

„Medvěd totiž na podzim zalezl do svého pelechu, usne a probudí se až na jaře,“ vysvětloval dědeček. „To proto, že přes zimu není pro některá zvířata dostatek potravy, a tak by měla hlad. Medvěd, ale třeba také sysel nebo ježek, si tedy před zimou nashromáždí spoustu zásob, pořádně se nají a pak usnou hlubokým spánkem. Protože nemají žádný pohyb a pořád jenom spí, jejich tělo spotřebuje jen malé množství energie, a proto takto přežijí až do jara.“

Obr. 2 Spící medvěd

Obr. 3 Brloh

Obr. 4 Spící jež

Obr. 5 Sysel

„Tak to bych chtěl být medvěd!“ přál si Pavlík. „A kde vůbec přes zimu spí?“

„Medvěd zalezl buď někde do jeskyně, nebo si brloh udělá v nějaké jámě. Spousta zvířat zimuje pod zemí. Avšak třeba netopýři usnou ve své obvyklé jeskyni, a proto by lidé do takovýchto jeskyň neměli v zimě chodit. Kdyby se totiž netopýř probudil, dostal by rychle hlad. Ale protože by neměl žádnou potravu, umřel by.“

Obr. 6 Netopýři v jeskyni

„Ale všechna zvířata v zimě nespí,“ řekla Anička. Cestou vlakem totiž s bráškou pozorovala,

jak zasněženou krajinou pobíhají srnky a zajíci. A jednou zahlédli i jelena. „Ta mají co jíst?“

Obr. 7 Srnky ve sněhu

Obr. 8 Srnec

Obr. 9 Zajíc

Obr. 10 Jelen

„Ano. Třeba jeleni se živí trávou nebo jinými rostlinami, ale rádi mají také lesní plody, jako třeba kaštany nebo bukvice. Pokud je však venku hodně sněhu, sami si tolik potravy nenajdou, a proto jim musí pomáhat lidé.“

„Jé a můžeme jim také něco donést?“ zazářila Anička.

„To víš, že můžeme. Však jsme také v létě sušili seno a celý podzim jsme sbírali kaštany a žaludy. Zítra si můžeme udělat vycházku do lesa,“ řekla babička.

Obr. 11 Kaštan

Obr. 12 Žaludy

Obr. 13 Bukvice

Obr. 14 Seno

A tak šli. Ráno se všichni teple oblékli a každý si dal na záda nějaké zavazadlo. Pavlík s Aničkou měli své batůžky, do kterých včera večer přesypali kaštany, něco jablíček, mrkve a starým pečivem. Dědeček s babičkou nesli velkou nůši plnou sena. . K tomu všemu kolem nich pobíhal dědečkův velký pes.

Obr. 15 Pes

Už byli daleko za vesnicí, když si Pavlík zničehonic všiml něčeho zajímavého ve sněhu.

Co to asi bylo?

Obr. 16 Stopy zvířat ve sněhu

„Podívejte, tady něco nechalo legrační stopy,“ volal. Zvířátko mělo čtyři nohy, dvě přední vedle sebe, ale dvě zadní za sebou. Pavlík nemohl přijít na to, jaké zvíře tudy proběhlo.

Obr. 17 Stopy zajíce

„Ale to byl přece zajíc,“ zasmál se dědeček. „Když zajíc utíká, zvláště přitom pokrčí zadní nohy, aby se mohl dobře odrazit. Proto to vypadá, že mu rostou takhle za sebou.“

„A tudy prošel čert?“ zeptala se Anička, když na zemi viděla otisky kopyt.

Obr. 18 Stopy srnky

„Ale kdeže, to byla asi srnka nebo jelen,“ odpověděla babička.

„A to s těmi drápký, to je náš Haryk!“ ukázal ještě dědeček.

Obr. 19 Stopy psa

A tak šli ještě další půl hodinu, když dědeček najednou zašeptal: „Tak děti, a teď už buďte tiše. Blížíme se ke krmelci, tak ať zvířátka moc nevyplašíme.“ I Haryka si uvázal na vodítko, aby se náhodou nerozeběhl za nějakou kořistí.

Seno mlčky naskládali do krmelce a kaštiny a bukvice přesypali do dřevěných přihrádek okolo.

Obr. 20 Krmelec se senem

Obr. 21 Další vhodná potrava

„Sem chodí zvířata žrát?“ zeptala se šeptem Anička.

„Ano. Letos je tuhá zima, a tak jim myslivci každý týden něco přinesou,“ odpověděl jí dědeček.

Obr. 22 Myslivec

Jakmile bylo všechno vyskládáno, obrátili se a vydali se nazpět. Babička pak doma všem udělala dobrý oběd a Anička přemýšlela, jestli zvířátkům chutná seno tak, jako jí babiččina rajská.

Obr. 23 Krmelec se zvěří

Úkoly:

Po obědě si Anička vykreslila omalovánku. Pomůžeš jí?

Obr. 24

Při malování si Pavlík s Aničkou dávali hádanky. Zkus hádat i ty!

Kdo je to?

Když jde se svou paní laní,
všecka lesní zvěř se klaní.
Prochází se v doubravě,
nosí věšák na hlavě.

Všemi mastmi mazaná,
Podšitá i prohnaná,
prý má za ušima.
Zdobí malou **Elišku**
ve jménu i v kožíšku,
když je venku zima.

Obr. 25 Úkol - Dokážeš určit, komu stopy patří? Spoj tužkou:

Doplň názvy zvířat:

L . Š . A

S R . . C

M . D . . D

Z . J . C

J . L . N

N . T . . Ý R

Autor článku: Martin Kunetka
Text upraven s vědomím autora.

Zdroje obrazového materiálu:

Obr. 1 Vánice

<http://behyaostatni.blog.cz/0803>

Obr. 2 Spící medvěd

<http://www.mediafax.cz/zahranici/3008496-Medvedi-ve-Vysokych-Tatrach-vylezaji-z-brlohu>

Obr. 3 Brloh

<http://www.lovuzdar.sk/foto-52805/medvedi-brloh->

Obr. 4 Spící ježek

<http://www.jezcivb.estranky.cz/clanky/o-nas/neco-o-jezkovy-jako-zvireti.html>

Obr. 5 Sysel

http://www.koneavsekolemnich1.estranky.cz/clanky/zvirata/sysel-obecny---od-ice_macik.html

Obr. 6 Netopýři v jeskyni

<http://ebed.etf.cuni.cz/~moravec/fotky/p52j15-v.html>

Obr. 7 Srnky ve sněhu - odkaz

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.69.html:317918-Da-srne-ne-ogladne>

Obr. 8 Srnec

<http://www.zahradnickecentrum.cz/www-zahradnickecentrum-cz/eshop/6-1-Proti-skudcum-rostlin/0/5/330-STOP-Z-200-ml-rozprasovac>

Obr. 9 Zajíc

http://cs.wikipedia.org/wiki/Zaj%C3%ADc_b%C4%9BI%C3%A1k

Obr. 10 Jelen

<http://www.lovuzdar.sk/foto-111220/jelen-v-zime>

Obr. 11 Kaštiny

<http://www.garten.cz/ei/cz/00047-F3-jirovec-madal>

Obr. 12 Žaludy

http://www.budu.cz/budu/galerie/index.php?subkategorie=zobraz_foto&detail=1051

Obr. 13 Bukvice

<http://www.motorkari.cz/forum-detail/?ft=74927&fid=34>

Obr. 14 Seno

<http://www.jakubov.cz/v/reportaze/2006/priprava-betlemu/01.jpg.html>

Obr. 15 Pes

<http://www.cz-pes.cz/inzerat-65591-q-Ceskoslovensky-vlcak---stene>

Obr. 16 Stopy zvířat ve sněhu

<http://www.garten.cz/forum/f1/cz/194/>

Obr. 17 Stopy zajíce

<http://www.outdooring.cz/cze/Outdoor-clanky/Stopy-zvirat>

Obr. 18 Stopy srnky

foto vlastní zdroj

Obr. 19 Stopy psa

foto vlastní zdroj

Obr. 20 Krmelec se senem

http://www.ckrumlov.cz/cz1250/aktual/region/t_kr0106.htm

Obr. 21 Další vhodná potrava

<http://www.zsnovacerekev.cz/289-SKOLNI-ROK-0809/>

Obr. 22 Myslivec

http://www.tlumacov.cz/spolky/spolky_myslivci.php

Obr. 23 Krmelec se zvěří

<http://zivotniprostredi.koprivnice.org/index.php?art=892>

Obr. 24 Omalovánka

školní zdroj – staré pracovní listy

Obr. 25. Úkol

školní zdroj – staré pracovní listy

Hádanky:

J. Palanská: Hádanky v prvouce, 2001